

161901. Verilənlər bazaları sistemləri.

Bütün testlərdə “a” bəndi düz cavabdır.

1 # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- a) bu sistemlərin fəaliyyətinin məntiqi vahidi tranzaksiyadır;
- b) qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- c) tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- d) müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- e) predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;

2 # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- a) böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- b) qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- c) tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- d) müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- e) predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;

3 # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- a) icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və program qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- b) qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;

c) tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

d) müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

e) predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;

4 # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

a) belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;

b) qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;

c) tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

d) müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

e) predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;

5 # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

a) belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;

b) qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;

c) tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

d) müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

e) predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;

6 # Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

a) belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində yerlərin ehtiyatlanmasıdır;

b) qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;

- c) tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- d) müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- e) predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;

7 # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- a) qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- b) böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- c) icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- d) belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- e) belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;

8 # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- a) tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- b) böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- c) icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- d) belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- e) belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;

9 # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- a) müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- b) böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- c) icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- d) belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- e) belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;

10 # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- a) predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- b) böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- c) icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- d) belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- e) belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;

11 # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- a) tez-tez sünni intellekt metodları, verilənlərin qrafik modelləşdirilməsi vasitələri əsasında informasiyaların e`mal üsullarına malik olur;
- b) böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- c) icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- d) belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- e) belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;

12 # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- a) böyük həcmli tarixi verilənlərlə işləyərək, onlardan məzmun informasiyasının çıxarılmasına – verilənlərdən bilik alınmasına imkan verir;
- b) böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- c) icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- d) belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- e) belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;

13 # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- a) böyük həcmli verilənlərin e`malının operativliyinə, güclü, o cümlədən çoxprosessorlu hesablama sistemlərinin və mürəkkəb təhlil metodlarının tətbiqi sayəsində nail olunur;
- b) böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- c) icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- d) belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- e) belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;

14 # Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- a) böyük həcmli verilənlərin e`malının operativliyinə, böyük vaxt dövrü ərzində müxtəlif mənbələrdən informasiyaları toplayan, onlara sürətli müraciəti təmin edən xüsusi verilənlər ambarının tətbiqi sayəsində nail olunur;
- b) böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- c) icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- d) belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;

e) belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;

15 # OLTP və OLAP sistemləri birləşdirən əsas xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- a) hər iki qrup sistem VBİS-yə əsaslanır;
- b) icra edilən sorğular eyni tiplidir;
- c) yüksək sürətli sistemlər üçün verilənlər bazasının quruluşu eynidir;
- d) hər iki sistemin fəaliyyətinin məntiqi vahidi tranzaksiyadır;
- e) hər iki qrup sistem lokal şəbəkə üçün nəzərdə tutulur.

16 # OLTP və OLAP sistemləri fərqləndirən xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- a) onların icra etdiyi sorğular müxtəlif tiplidir;
- b) OLTP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;
- c) OLAP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;
- d) onlar faktoqrafik sistem deyil;
- e) onlar VBİS-yə əsaslanmır;

17 # OLTP və OLAP sistemləri fərqləndirən xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- a) yüksək sürətli OLAP və OLTP sistemlər üçün verilənlər bazasının quruluşuna görə;
- b) OLTP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;
- c) OLAP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;
- d) onlar faktoqrafik sistem deyil;
- e) onlar VBİS-yə əsaslanmır;

18 # OLTP və OLAP sistemləri birləşdirən əsas xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- a) hər iki qrup sistem faktoqrafik sistemdir;
- b) icra edilən sorğular eyni tiplidir;
- c) yüksək sürətli sistemlər üçün verilənlər bazasının quruluşu eynidir;
- d) hər iki sistemin fəaliyyətinin məntiqi vahidi tranzaksiyadır;
- e) hər iki qrup sistem lokal şəbəkə üçün nəzərdə tutulur

19 # Verilənlərin operativ e`malı sistemləri – bu:

- a) böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- b) müəyyən vaxt intervalında toplanmış verilənlərin statistik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmiş sistemlərdir;
- c) verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahididir;
- d) VB üzərində, istifadəçinin nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş əməliyyatdır;
- e) idarəetmədə qərar qəbuluna yardım üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;

20 # VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığı:

- a) tranzaksiya
- b) tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- c) tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- d) tranzaksiyanın qapalılıq, mühafizəlik xüsusiyyəti
- e) tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti

21 # Verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahidi:

- a) tranzaksiya
- b) tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- c) tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- d) tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- e) tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti

22 # VB üzərində, istifadəçi nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş təsir:

- a) tranzaksiya
- b) tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- c) tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- d) tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- e) tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti

23 # VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:

- a) tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- b) tranzaksiya
- c) tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- d) tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- e) tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti

24 # Verilənlərin qarşılıqlı bütövlüyünə zəmanət verir:

- a) tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- b) tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- c) tranzaksiya

- d) tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- e) tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti

25 # E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyyətlərinin gözlənilməsi:

- a) tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- b) tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- c) tranzaksiya
- d) tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- e) tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti

26 # Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrası:

- a) tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- b) tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- c) tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- d) tranzaksiya
- e) tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti

27 # Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz:

- a) tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- b) tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- c) tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- d) tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- e) tranzaksiya

28 # Tranzaksiya:

- a) VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığıdır
- b) VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- c) E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyyətlərinin gözlənilməsidir
- d) Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasıdır
- e) Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz

29 # Tranzaksiya:

- a) Verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahididir
- b) VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- c) E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyyətlərinin gözlənilməsidir
- d) Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasıdır
- e) Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz

30 # Tranzaksiya:

- a) VB üzərində, istifadəçi nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş təsirdir
- b) VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- c) E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyyətlərinin gözlənilməsidir
- d) Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasıdır
- e) Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz

31 # Tranzaksiyanın icrası nəticələrindən biri:

- a) qayıtma
- b) razılaşma
- c) qapalılıq
- d) `qeyd etməyə hazırlaş` əmri
- e) `tranzaksiyanı qeyd et` əmri

32 # Hansı bənddə tranzaksiyanın xüsusiyyətləri göstərilmişdir?

- a) atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük
- b) qeyd edilmə, qayıtma
- c) qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et
- d) lokal, paylanmış
- e) kilidlənmiş, kilidlənməmiş

33 # tranzaksiyanın icrasının nəticəsi olan variantlar hansı bənddə yerləşir?

- a) qeyd edilmə, qayıtma
- b) atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük
- c) qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et
- d) lokal, paylanmış
- e) kilidlənmiş, kilidlənməmiş

34 # Paylanmış tranzaksiyanın qeyd olunması üçün VB serverinin verdiyi əmr hansı bənddə yerləşir?

- a) qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et
- b) qeyd edilmə, qayıtma
- c) atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük
- d) lokal, paylanmış

e) kilidlənmiş, kilidlənməmiş

35 # E`mal prosesinin təşkili üzrə tranzaksiya variantları hansı bənddə yerləşir?

a) lokal, paylanmış

b) qeyd edilmə, qayıtma

c) qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et

d) atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük

e) kilidlənmiş, kilidlənməmiş

36 # Transaksiyanın cəsədinin bitməsini bildirən SQL operatorlarından biri:

a) COMMIT WORK

b) UPDATE

c) GREET TABLE

d) END

e) END TRANZACTION

37 # Transaksiyanın cəsədinin bitməsini bildirən SQL operatorlarından biri:

a) ROLLBACK WORK

b) UPDATE

c) GREET TABLE

d) END

e) END TRANZACTION

38 # COMMIT WORK

a) Tranzaksiyanın cəsədinin bitməsini bildirən SQL operatorlarından biri

- b) Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- c) Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət
- d) tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət
- e) tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət

39 # ROLLBACK WORK

- a) Tranzaksiyanın cəsədinin bitməsini bildirən SQL operatorlarından biri
- b) Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- c) Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət
- d) tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət
- e) tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət

40 # COMMIT WORK

- a) tranzaksiyanın qeyd edilməsinin zəruriliyini bildirən operator
- b) Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- c) Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət
- d) tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət
- e) tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət

41 # ROLLBACK WORK

- a) tranzaksiyanın qayıtmasının zəruriliyini bildirən operator
- b) Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- c) Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət
- d) tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət
- e) tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət

42 # Verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyası:

- a) verilənlərin paylanmasıdan imtina edilməsini nəzərdə tutur
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- c) qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır
- d) qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- e) VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir

43 # Sürətləşdirmə texnologiyası:

- a) hesablama sisteminin bütün qovşaqlarında VB-nin öz sürətinin mövcudluğunu nəzərdə tutur
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- c) qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır
- d) qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- e) VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir

44 # Sürətləşdirmə vasitələri:

- a) edilmiş dəyişikliklərin köçürülməsi yolu ilə bir neçə VB-də informasiyaların razılaşdırılmış vəziyyətinin avtomatik saxlanması
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir

- c) qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır
- d) qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- e) VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir

45 # Verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyasında:

- a) ixtiyari tranzaksiya lokal icra olunduğuna görə qeyd etmə prosedurasına ehtiyac yoxdur
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- c) qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır
- d) qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- e) VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir

46 # Sürətləşdirmə:

- a) ilkin VB-dəki dəyişikliklərin, paylanmış sistemin müxtəlif qovşaqlarına malik olan bazalara köçürülməsi prosesini belə adlandırırlar
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- c) qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır
- d) qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- e) VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir

47 # Replikator:

- a) verilənlərin sürətləşdirilməsi serverinin – VBİS-nin xüsusi modulu
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- c) qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır
- d) qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- e) VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir

48 # Replikator:

- a) sürətləşdirilən verilənlərdə ixtiyari dəyişiklik zamanı, onları sistemin qalan qovşaqlarına köçürür
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- c) qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır
- d) qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- e) VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir

49 # Tam yenilənmə ilə sxem:

- a) sürətləşdirmə variantlarından biridir
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- c) qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır
- d) qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- e) VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir

50 # Sürətli yenilənmə sxemi

- a) sürətləşdirmə variantlarından biridir
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- c) qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır
- d) qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- e) VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir

51 # Replikator

- a) əgər sistemdə verilənlərin daimi identikliyinə ehtiyac yoxdursa, onda o, yenilikləri toplayır və lazımi vaxt anlarında onları başqa qovşaqlara köçürür
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- c) qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır
- d) qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- e) VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir

52 # Verilənlərin sürətləşdirilməsi prosesi

- a) istifadəçilərin tətbiqi proqramlarından gizli qalır və VB-nin avtomatik olaraq razılaşdırılmış vəziyyətdə saxlanmasını təmin edir
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- c) qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

d) qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır

e) VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir

53 # Surətləşdirmə texnologiyasının üstünlüklərindən biri

a) bütün sorğular lokal VBİS-də e`mal edildiyinə görə trafik azalır

b) müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlər tam aradan qalxır

c) dəyişikliklərin hesablama sistemi qovşaqlarında daşınması zamanı VB-nin razılaşdırılmayan surətləri yarana bilməz

d) paylanmış VB-nin müxtəlif qovşaqlarının istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilməz

e) doğru cavab yoxdur

54 # Surətləşdirmə texnologiyasının üstünlüklərindən biri

a) başqa qovşaqlara ancaq verilənlərdəki dəyişikliklər ötürülür, verilənlərə müraciət sür`əti artır

b) müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlər tam aradan qalxır

c) dəyişikliklərin hesablama sistemi qovşaqlarında daşınması zamanı VB-nin razılaşdırılmayan surətləri yarana bilməz

d) paylanmış VB-nin müxtəlif qovşaqlarının istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilməz

e) doğru cavab yoxdur

55 # Surətləşdirmə texnologiyasının üstünlüklərindən biri

a) qovşaqlar arasında əlaqənin kəsilməsi verilənlərin e`malını dayandırmır

b) müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlər tam aradan qalxır

- c) dəyişikliklərin hesablama sistemi qovşaqlarında daşınması zamanı VB-nin razılaşdırılmayan sürətləri yarana bilməz
- d) paylanmış VB-nin müxtəlif qovşaqlarının istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilməz
- e) doğru cavab yoxdur

56 # Sürətləşdirmə texnologiyasının nöqsanlarından biri

- a) müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlərin tam aradan qaldırılmaması
- b) bütün sorğular mərkəzi VBİS-də e`mal edildiyinə görə trafik artır
- c) sistemdə mövcud olan bütün informasiyalar qovşaqlar arasında ötürülür, verilənlərə müraciət sür`əti azalır
- d) qovşaqlar arasında əlaqənin kəsilməsi bütün qovşaqlarda verilənlərin e`malını dayandırır
- e) doğru cavab yoxdur

57 # Sürətləşdirmə texnologiyasının nöqsanlarından biri

- a) dəyişikliklərin köçürülməsi zamanı hesablama sisteminin qovşaqlarında VB-nin razılaşdırılmayan sürətləri yarana bilər ki, nəticədə müxtəlif qovşaqların istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilər
- b) bütün sorğular mərkəzi VBİS-də e`mal edildiyinə görə trafik artır
- c) sistemdə mövcud olan bütün informasiyalar qovşaqlar arasında ötürülür, verilənlərə müraciət sür`əti azalır
- d) qovşaqlar arasında əlaqənin kəsilməsi bütün qovşaqlarda verilənlərin e`malını dayandırır
- e) doğru cavab yoxdur

58 # Verilənlərin paylanmasıdan imtina edilməsi – bu:

- a) verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyasıdır

- b) tranzaksiyalar jurnalıdır
- c) qəzadan sonra bərpa vasitəsidir
- d) tranzaksiya monitorudur
- e) doğru cavab yoxdur

59 # Hesablama sisteminin bütün qovşaqlarında VB-nin öz surəti yerləşdirilməlidir

- a) verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyasıdır
- b) tranzaksiyalar jurnalıdır
- c) qəzadan sonra bərpa vasitəsidir
- d) tranzaksiya monitorudur
- e) doğru cavab yoxdur

60 # edilmiş dəyişikliklərin köçürülməsi yolu ilə bir neçə VB-də informasiyaların razılaşdırılmış vəziyyətinin avtomatik saxlanması – bu:

- a) sürətləşdirmə vasitəsidir
- b) tranzaksiyalar jurnalıdır
- c) qəzadan sonra bərpa vasitəsidir
- d) tranzaksiya monitorudur
- e) doğru cavab yoxdur

61 # İxtiyari tranzaksiya lokal icra edildiyinə görə qeyd etmə prosedurasına ehtiyac yoxdur – bu:

- a) verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyasıdır
- b) tranzaksiyalar jurnalıdır
- c) qəzadan sonra bərpa vasitəsidir
- d) tranzaksiya monitorudur

e) doğru cavab yoxdur

62 # ilkin VB-dəki dəyişikliklərin, paylanmış sistemin müxtəlif qovşaqlarına malik olan bazalara köçürülməsi prosesini belə adlandırırlar

a) sürətləşdirmə

b) tranzaksiyalar jurnalıdır

c) qəzadan sonra bərpa vasitəsidir

d) tranzaksiya monitorudur

e) doğru cavab yoxdur

63 # verilənlərin sürətləşdirilməsi serverinin – VBİS-nin xüsusi modulu

a) replikator

b) tranzaksiyalar jurnalıdır

c) qəzadan sonra bərpa vasitəsidir

d) tranzaksiya monitorudur

e) doğru cavab yoxdur

64 # sürətləşdirilən verilənlərdə ixtiyari dəyişiklik zamanı, onları sistemin qalan qovşaqlarına köçürür

a) replikator

b) tranzaksiyalar jurnalı

c) qəzadan sonra bərpa vasitəsi

d) tranzaksiya monitoru

e) doğru cavab yoxdur

65 # sürətləşdirmə variantlarından biri

- a) tam yenilənmə sxemi
- b) tranzaksiyalar jurnalı
- c) qəzadan sonra bərpa vasitəsi
- d) tranzaksiya monitoru
- e) replikator

66 # sürətləşdirmə variantlarından biri

- a) sürətli yenilənmə sxemi
- b) tranzaksiyalar jurnalı
- c) qəzadan sonra bərpa vasitəsi
- d) tranzaksiya monitoru
- e) replikator

67 # əgər sistemdə verilənlərin daimi identikliyinə ehtiyac yoxdursa, onda o, yenilikləri toplayır və lazımi vaxt anlarında onları başqa qovşaqlara köçürür

- a) replikator
- b) tranzaksiyalar jurnalı
- c) qəzadan sonra bərpa vasitələri
- d) tranzaksiya monitoru
- e) doğru cavab yoxdur

68 # istifadəçilərin tətbiqi proqramlarından gizli qalır və VB-nin avtomatik olaraq razılaşdırılmış vəziyyətdə saxlanmasını təmin edir

- a) verilənlərin sürətləşdirilməsi prosesi
- b) tranzaksiyalar jurnalı
- c) qəzadan sonra bərpa vasitələri

- d) tranzaksiya monitoru
- e) doğru cavab yoxdur

69 # İxtiyari aparat və ya proqram qəzalarından sonra VB-nin razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir:

- a) bərpa vasitələri
- b) sürətləşdirmə texnologiyası
- c) verilənlərin sürətləşdirilməsi serveri
- d) tranzaksiya monitoru
- e) doğru cavab yoxdur

70 # VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayır:

- a) tranzaksiyalar jurnalı
- b) sürətləşdirmə texnologiyası
- c) verilənlərin sürətləşdirilməsi serveri
- d) tranzaksiya monitoru
- e) doğru cavab yoxdur

71 # Qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icra nəticələri VB-də mövcud olmalıdır – bu:

- a) qəzadan sonra bərpa prinsiplərindən biridir
- b) qəzadan sonra sürətləşdirmə prinsiplərindən biridir
- c) Qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`malı prinsiplərindən biridir
- d) qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`malı prinsiplərindən biridir
- e) doğru cavab yoxdur

72 # Qeyd olunmayan tranzaksiyaların nəticələri VB-də olmamalıdır – bu:

- a) qəzadan sonra bərpa prinsiplərindən biridir
- b) qəzadan sonra sürətləşdirmə prinsiplərindən biridir
- c) Qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`malı prinsiplərindən biridir
- d) qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`malı prinsiplərindən biridir
- e) doğru cavab yoxdur

73 # VB-nin son razılaşdırılmış vəziyyəti bərpa edilir – bu:

- a) qəzadan sonra bərpanın ümumi prinsipidir
- b) qəzadan sonra sürətləşdirmə prinsiplərindən biridir
- c) Qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`malı prinsiplərindən biridir
- d) qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`malı prinsiplərindən biridir
- e) doğru cavab yoxdur

74 # Bitməyən tranzaksiyaların qayıtması – bu:

- a) qəzadan sonra bərpa prosesinin mexanizmidir
- b) qəzadan sonra sürətləşdirmə mexanizmidir
- c) qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`malı mexanizmidir
- d) qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`malı mexanizmidir
- e) doğru cavab yoxdur

75 # Bərpa vasitələri – bu:

- a) İxtiyari aparat və ya proqram qəzalarından sonra VB-nin razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- b) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayır

- c) verilənləri sistemin bütün qalan qovşaqlarına köçürür
- d) sistemdə sorğuları dinamik bölüşdürür
- e) icra edilən server əlavələrinin miqdarını optimallaşdırır

76 # Tranzaksiyalar jurnalı – bu:

- a) VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayır
- b) İxtiyari aparat və ya proqram qəzalarından sonra VB-nin razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- c) verilənləri sistemin bütün qalan qovşaqlarına köçürür
- d) sistemdə sorğuları dinamik bölüşdürür
- e) icra edilən server əlavələrinin miqdarını optimallaşdırır

77 # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?

- a) bütün bəndlər
- b) hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- c) FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
- d) paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına tələbatı reallaşdırdı
- e) güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi

78 # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- a) bütün bəndlər

b) verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi

c) toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü

d) informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin təbə olduğu, ilk baxışda gizli olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü

e) toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü

79 # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?

a) doğru cavab yoxdur

b) verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi

c) toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü

d) informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin təbə olduğu, ilk baxışda gizli olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü

e) toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü

80 # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?

a) hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular

b) verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi

c) toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü

d) informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü

e) toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü

81 # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?

a) FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

b) verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi

c) toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü

d) informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü

e) toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü

82 # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?

a) paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına tələbatı reallaşdırdı

b) verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi

- c) toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü
- d) informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü
- e) toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü

83 # Aşağıdakıların hansı, müxtəlif idarəetmə orqanlarının, hesablama texnikası vasitələri ilə təchizatının birinci mərhələsinin bitməsinə xarakterizə edir?

- a) güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- b) verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi
- c) toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü
- d) informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü
- e) toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü

84 # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- a) doğru cavab yoxdur
- b) hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- c) FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

d) paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı

e) güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi

85 # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

a) verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığı və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi

b) hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular

c) FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

d) paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı

e) güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi

86 # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

a) toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü

b) hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular

c) FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

d) paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı

e) güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi

87 # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- a) informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü
- b) hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- c) FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
- d) paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
- e) güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi

88 # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- a) toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü
- b) hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- c) FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
- d) paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
- e) güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi

89 # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- a) toplanmış verilənlərinin böyük həcmələrinin e`malının mümkünlüyü
- b) hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- c) FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
- d) paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
- e) güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi

90 # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- a) yüksək sür`ətli kompüterlərin dəyərinin və böyük həcmli verilənlərin saxlanması məsrəflərinin azalması, informasiyaların e`malının riyazi metodlarının inkişafı
- b) hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- c) FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
- d) paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına təlabatı reallaşdırdı
- e) güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi

91 # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- a) bütün digər bəndlər
- b) informasiya arxivlərinə xidmət
- c) telefon şəbəkələrinə xidmət
- d) biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- e) meteorologiyaların yığılması

92 # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- a) bütün digər bəndlər
- b) alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- c) proqnozlaşdırma
- d) təsnifləşdirmə
- e) klasterləşdirmə

93 # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- a) doğru cavab yoxdur
- b) alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- c) proqnozlaşdırma
- d) təsnifləşdirmə
- e) klasterləşdirmə

94 # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- a) informasiya arxivlərinə xidmət
- b) alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- c) proqnozlaşdırma
- d) təsnifləşdirmə
- e) klasterləşdirmə

95 # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- a) telefon şəbəkələrinə xidmət
- b) alternativ qərarın qiymətləndirilməsi

- c) proqnozlaşdırma
- d) təsnifləşdirmə
- e) klasterləşdirmə

96 # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- a) biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- b) alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- c) proqnozlaşdırma
- d) təsnifləşdirmə
- e) klasterləşdirmə

97 # Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- a) meteoməlumatların yığılması
- b) alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- c) proqnozlaşdırma
- d) təsnifləşdirmə
- e) klasterləşdirmə

98 # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- a) doğru cavab yoxdur
- b) informasiya arxivlərinə xidmət
- c) telefon şəbəkələrinə xidmət
- d) biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- e) meteoməlumatların yığılması

99 # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- a) alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- b) informasiya arxivlərinə xidmət
- c) telefon şəbəkələrinə xidmət
- d) biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- e) meteoroloji məlumatların yığılması

100 # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- a) proqnozlaşdırma
- b) informasiya arxivlərinə xidmət
- c) telefon şəbəkələrinə xidmət
- d) biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- e) meteoroloji məlumatların yığılması

101 # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- a) təsnifləşdirmə
- b) informasiya arxivlərinə xidmət
- c) telefon şəbəkələrinə xidmət
- d) biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- e) meteoroloji məlumatların yığılması

102 # Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- a) klasterləşdirmə
- b) informasiya arxivlərinə xidmət
- c) telefon şəbəkələrinə xidmət

- d) biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- e) meteoməlumatların yığılması

103 # Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- a) bütün bəndlər
- b) verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- c) sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir
- d) normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- e) sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur

104 # Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlər üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- a) bütün bəndlər
- b) sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- c) cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır
- d) normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- e) relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur

105 # Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlərin VB-si üçün daha xarakterikdir?

- a) doğru cavab yoxdur
- b) verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- c) sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir
- d) normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- e) sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur

106 # Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlərin VB-si üçün daha xarakterikdir?

- a) sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- b) verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- c) sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir
- d) normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- e) sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur

107 # Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlərin VB-si üçün daha xarakterikdir?

- a) cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır
- b) verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- c) sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir
- d) normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- e) sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur

108 # Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlərin VB-si üçün daha xarakterikdir?

- a) normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- b) verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- c) sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir
- d) normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- e) sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur

109 # Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlərin VB-si üçün daha xarakterikdir?

- a) relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur

- b) verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- c) sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir
- d) normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- e) sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur

34. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- a) verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- b) sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- c) cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır
- d) normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- e) relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur

110 # Verilənlərin saxlanma dövrü – bu:

- a) QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- b) Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- c) QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
- d) verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- e) verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri

111 # Yenilənmə tezliyi – bu:

- d) QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- b) Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- c) QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
- a) verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- e) verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri

112 # Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsi – bu:

- a) verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- b) Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- c) QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
- d) QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- e) verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri

113 # Ambarın verilənlərlə ilkin doldurulması və sonra tamamlanması – bu:

- a) verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- b) Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- c) QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
- d) QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- e) verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri

114 # İstifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi – bu:

- a) verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- b) Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- c) QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
- d) QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- e) verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri

115 # Verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri

- a) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilat nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsi və razılaşdırılmasıdır
- b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır
- d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmi təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir

116 # Verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri

- a) Tranzaksiyaların e`malı sistemlərində və QQYS-də istifadə edilən verilənlər yığımının bölünməsidir (fərqləndirilməsidir)
- b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır
- d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür

e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir

117 # Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

a) Predmet yönümlüdür

b) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsi və razılaşdırılmasıdır

c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır

d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür

e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir

118 # Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

a) integrasiya olunmasıdır

b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır

c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır

d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür

e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir

119 # Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

a) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır

b) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsiməsi və razılaşdırılmasıdır

c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır

d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür

e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir

120 # Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

a) idarəetmə qərarlarının qəbulunun təmin edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur

b) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsiməsi və razılaşdırılmasıdır

c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır

d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür

e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir

121 # Verilənlər ambarının QQYS-də istifadə kosepsiyasının məqsədlərindən biri

a) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır

b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığıdır

c) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsiməsi və razılaşdırılmasıdır

d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür

e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir

122 # Verilənlər ambarının QQYS-də istifadə kosepsiyasının məqsədlərindən biri

- a) təşkilatın vahid verilənlər modelinin yaradılmasıdır
- b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır
- d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür

e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir

123 # Verilənlər ambarının QQYS-də istifadə kosepsiyasının məqsədlərindən biri

- a) verilənlərin integrasiya olunmuş mənbəyinin yaradılmasıdır
- b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır
- d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür

e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir

124 # QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- a) verilənlərin təyinatlılığı
- b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır

d) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsiməsi və razılaşdırılmasıdır

e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir

125 # QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

a) verilənlərin aqreqasiya səviyyəsidir

b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır

c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır

d) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsiməsi və razılaşdırılmasıdır

e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir

126 # QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

a) Verilənlərin saxlanma dövrüdür

b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır

c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır

d) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsiməsi və razılaşdırılmasıdır

e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir

127 # QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- a) yenilənmə tezliyidir
- b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır
- d) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsi və razılaşdırılmasıdır
- e) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmi təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir

128 # Verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll olunması tələb edilən əsas məsələlərdən biri

- a) Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmi təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir
- b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır
- d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- e) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsi və razılaşdırılmasıdır

129 # Verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll olunması tələb edilən əsas məsələlərdən biri

- a) verilənlər ambarının ilkin doldurulması və sonra tamamlanmasıdır
- b) Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır

c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır

d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür

e) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsi və razılaşdırılmasıdır

130 # Verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll olunması tələb edilən əsas məsələlərdən biri

a) istifadəçilərin verilənlərə müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsidir

b) Yenilənməyən və xronologiyanı saxlayan verilənlər yığımıdır

c) Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatıdır

d) Verilənlərin saxlanma dövrüdür

e) informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməsi və razılaşdırılmasıdır

131 # Verilənlər ambarı onlarla əməliyyat aparan əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmalıdır – bu:

a) VA-nın predmet sahəsinə yönəlmə xüsusiyyətidir

b) VA-nın operativ axtarış xüsusiyyətidir

c) VA-nın analitik e`mal xüsusiyyətidir

d) VA-nın proqnozlaşdırma xüsusiyyətidir

e) VA-nın modelləşdirmə xüsusiyyətidir

132 # Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsi – bu:

- a) VA-nın integrasiyalıq xüsusiyyətidir
- b) VA-nın operativ axtarış xüsusiyyətidir
- c) VA-nın analitik e`mal xüsusiyyətidir
- d) VA-nın proqnozlaşdırma xüsusiyyətidir
- e) VA-nın modelləşdirmə xüsusiyyətidir

133 # Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır – bu:

- a) VA-nın verilənlərin dəyişməzliyi xüsusiyyətidir
- b) VA-nın verilənlərin saxlanma dövrü xüsusiyyətidir
- c) VA-nın verilənlərin yenilənmə tezliyi xüsusiyyətidir
- d) VA-nın verilənlərin xronologiyasının saxlanması xüsusiyyətidir
- e) VA-nın verilənlərin inteqrallıq xüsusiyyətidir

134 # Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçuotu – bu:

- a) xronologiyasının saxlanması xüsusiyyətidir
- b) VA-nın verilənlərin saxlanma dövrü xüsusiyyətidir
- c) VA-nın yenilənmə tezliyi xüsusiyyətidir
- d) VA-nın verilənlərin dəyişməzliyi xüsusiyyətidir
- e) VA-nın verilənlərin interallığı xüsusiyyətidir

135 # VA-nın predmet sahəsinə yönlənmə xüsusiyyəti

- a) Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparan əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır
- b) Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir
- c) Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır
- d) Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
- e) VA predmet sahəsinin və verilənlərlə əməliyyat aparan əlavənin, verilənlərinin aqreqasiya və integrasiya səviyyəsini nəzərə almaqla hazırlanmalıdır

136 # VA-nın verilənlərin dəyişməzliyi xüsusiyyəti

- a) Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir
- b) Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparan əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır
- c) Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır
- d) Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
- e) Müxtəlif sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif əlavələrdən yüklənmiş verilənlərin detallandırılmasıdır (xırdalanmasıdır)

137 # VA-nın verilənlərin dəyişməzliyi xüsusiyyəti

- a) Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi olan, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır
- b) Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir

- c) Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparan əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır
- d) Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
- e) VA-ya yükləndikdən sonra verilənlər, bir neçə aydan bir ilə qədər saxlanır və tez-tez kiçik porsiyalarla yenilənir

138 # VA-nın xronologiyasının saxlanması xüsusiyyəti

- a) Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
- b) Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir
- c) Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır
- d) Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparan əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır
- e) Əksər analitik sorğuların icrası üçün, VA-nın quruluşunda `TARİX` və/ və ya `VAXT` tipli atributların xronologiyasının uçotu tələb olunmur

139 # OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatlı

- a) operativ axtarış
- b) analitik e`mal
- c) proqnozlaşdırma
- d) modelləşdirmə
- e) aqreqasiya

140 # OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatlı

- a) mürəkkəb olmayan e`mal növləri

- b) analitik e`mal
- c) proqnozlaşdırma
- d) modelləşdirmə
- e) aqreqasiya

141 # QQYS-də verilənlərin təyinatı

- a) analitik e`mal
- b) operativ axtarış
- c) mürəkkəb olmayan e`mal növləri
- d) verilənlərin detallaşdırılması
- e) verilənlərin yenilənməsi

142 # QQYS-də verilənlərin təyinatı

- a) proqnozlaşdırma
- b) operativ axtarış
- c) mürəkkəb olmayan e`mal növləri
- d) verilənlərin detallaşdırılması
- e) verilənlərin yenilənməsi

143 # QQYS-də verilənlərin təyinatı

- a) modelləşdirmə
- b) operativ axtarış
- c) mürəkkəb olmayan e`mal növləri
- d) verilənlərin detallaşdırılması
- e) verilənlərin yenilənməsi

144 # OLTP sistemlərdə verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi

- a) detallaşdırılmış
- b) aqreqasiya olunmuş
- c) yenilənmiş
- d) operativ
- e) proqnozlaşdırılmış

145 # QQYS-də verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi

- a) aqreqasiya olunmuş
- b) detallaşdırılmış
- c) yenilənmiş
- d) operativ
- e) proqnozlaşdırılmış

146 # OLTP sistemlərdə verilənlərin saxlanma dövrü

- a) bir neçə aydan bir ilə qədər
- b) bir neçə ay
- c) bir il
- d) bir neçə ildən onlarla ilə qədər
- e) bir neçə il

147 # QQYS-də verilənlərin saxlanma dövrü

- d) bir neçə ildən onlarla ilə qədər
- a) bir neçə aydan bir ilə qədər

- b) bir neçə ay
- c) bir il
- e) bir neçə il

148 # OLTP sistemlərdə verilənlərin yenilənmə tezliyi

- a) yüksək tezlikli
- b) aşağı tezlikli
- c) böyük porsiyalarla yenilənmə
- d) verilənlərin dəyişməzliyi
- e) hamısı doğrudur

149 # OLTP sistemlərdə verilənlərin yenilənməsi

- a) kiçik porsiyalarla yenilənmə
- b) aşağı tezlikli
- c) böyük porsiyalarla yenilənmə
- d) verilənlərin dəyişməzliyi
- e) hamısı doğrudur

150 # QQYS-də verilənlərin yenilənmə tezliyi

- b) aşağı tezlikli
- a) yüksək tezlikli
- c) kiçik porsiyalarla yenilənmə
- d) verilənlərin dəyişməzliyi
- e) hamısı doğrudur

151 # Operativ axtarış

- a) OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
- b) QQYS-də verilənlərin təyinatı
- c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

152 # mürəkkəb olmayan e`mal növləri

- a) OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
- b) QQYS-də verilənlərin təyinatı
- c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

153 # Detallaşdırılmış

- a) OLTP sistemlərdə verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
- b) QQYS-də verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
- c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

154 # Bir neçə aydan bir ilə qədər

- a) OLTP sistemlərdə verilənlərin saxlanma dövrü
- b) QQYS-də verilənlərin saxlanma dövrü
- c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

155 # Yüksək tezlikli

- a) OLTP sistemlərdə verilənlərin yenilənmə tezliyi
- b) QQYS-də verilənlərin yenilənmə tezliyi
- c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

156 # Kiçik porsiyalarla yenilənmə

- a) OLTP sistemlərdə yenilənmə tezliyi xüsusiyyətlərindən biri
- b) QQYS-də yenilənmə tezliyi xüsusiyyətlərindən biri
- c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

157 # Analitik e`mal

- a) QQYS-də verilənlərin təyinatı
- b) OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
- c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

158 # Proqnozlaşdırma

- a) QQYS-də verilənlərin təyinatı
- b) OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
- c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

159 # modelləşdirmə

- a) QQYS-də verilənlərin təyinatı
- b) OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
- c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

160 # Aqreqasiya olunmuş

- a) QQYS-də verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
- b) OLTP sistemlərdə verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
- c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

161 # Bir neçə ildən onlarla ilə qədər

- a) QQYS-də verilənlərin saxlanma dövrü
- b) OLTP sistemlərdə verilənlərin saxlanma dövrü
- c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri
- d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri

e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

162 # aşağı tezlik

a) QQYS-də verilənlərin yenilənmə tezliyi

b) OLTP sistemlərdə verilənlərin yenilənmə tezliyi

c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri

e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

163 # Böyük porsiyalarla yenilənmə

a) QQYS-də yenilənmə tezliyi xüsusiyyətlərindən biri

b) OLTP sistemlərdə yenilənmə tezliyi xüsusiyyətlərindən biri

c) VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

d) QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri

e) Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri

164 # VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biri:

a) Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmi təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsi

b) bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması

c) informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi

d) VB-nin çoxölçülü modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi

e) VB-nin relyatsion modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi

165 # VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biri:

- a) VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)
- b) bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması
- c) informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi
- d) VB-nin çoxölçülü modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- e) VB-nin relyatsion modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi

166 # VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biri:

- a) istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:
- b) bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması
- c) informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi
- d) VB-nin çoxölçülü modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- e) VB-nin relyatsion modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi

167 # VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biri:

- a) verilənlərin yüklənməsi, nisbətən nadir hallarda və böyük porsiyalarla olur
- b) Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən, verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsi
- c) VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)
- d) istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:
- e) effektivlik meyarı, onların vahid zamanda icra edə bildiyi tranzaksiyaların miqdarı hesab edilir

168 # VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biri:

- a) bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması
- b) Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsi
- c) VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)
- d) istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:
- e) effektivlik meyarı, onların vahid zamanda icra edə bildiyi tranzaksiyaların miqdarı hesab edilir

169 # VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biri:

- a) informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi
- b) Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsi
- c) VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)
- d) istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:
- e) effektivlik meyarı, onların vahid zamanda icra edə bildiyi tranzaksiyaların miqdarı hesab edilir

170 # VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adı:

- a) MOLAP
- b) OLTP
- c) QQYS
- d) VBİS

e) SİAS

171 # VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adı:

a) ROLAP

b) OLTP

c) QQYS

d) VBİS

e) SİAS

172 # VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adı:

a) verilənlərin hiperkub şəklində təsviri

b) OLTP

c) QQYS

d) VBİS

e) SİAS

173 # Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərindən, verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsi – bu:

a) VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir

b) VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir

c) VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

d) VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

e) VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

174 # VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi) – bu:

- a) VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- b) VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- c) VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- d) VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- e) VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

175 # istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi – bu:

- a) VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- b) VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- c) VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- d) VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- e) VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

176 # verilənlərin yüklənməsi, nisbətən nadir hallarda və böyük porsiyalarla olur – bu:

- a) VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- b) VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- c) VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- d) VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- e) VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

177 # bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması – bu:

- a) VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- b) VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- c) VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- d) VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- e) VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

178 # informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi – bu:

- a) VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- b) VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- c) VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- d) VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- e) VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

179 # MOLAP – bu:

- a) VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adıdır
- b) VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- c) VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- d) VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

e) VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

180 # ROLAP – bu:

a) VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adıdır

b) VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir

c) VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir

d) VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

e) VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

181 # verilənlərin hiperkub şəklində təsviri – bu:

a) VA-nın yaradılmasına əsas yanaşmadır

b) VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir

c) VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir

d) VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

e) VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

182 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

a) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır

b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanır

c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir

e) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur

183 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanılır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı məntiqi səviyyədə reallaşır
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur

184 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanılır
- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur

185 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanılır
- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur

186 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) daha bir ölçünün əlavə edilməsi hiperkubun tam yenidən qurulmasını zəruri edir
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanılır

- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur

187 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- A) verilənlərin daha sürətli axtarışını və oxunmasını təmin edir
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanır
- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur

188 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) cədvəllərin dəfələrlə əlaqələndirilməsi zərurətindən azad edir
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanır
- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur

189 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) mürəkkəb analitik sorğuya cavabın orta vaxtı, başqalarından 10-100 dəfə azdır
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanır
- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur

190 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) əsas anlayışlar – ölçü və qiymətdir
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanır
- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur

191 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) əsas təyinatı analitik emala yönələn sistemin reallaşdırılmasıdır
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanır
- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur

192 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) mürəkkəb, reqlamentləşdirilməyən sorğuların icrası məsələlərinin öhdəsindən başqalarına nisbətən daha yaxşı gəlir
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanır
- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur

193 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) başqaları ilə müqayisədə, yaddaşı qeyri effektiv istifadə edir
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanır
- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə uduzur

194 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) bir hissəsinin mövcud olmayacağına qabaqcadan məlum olmasına baxmayaraq, bütün qiymətlər üçün əvvəlcədən yer ehtiyatlanır
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanır
- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə uduzur

195 # Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) detallaşmanın (xırdalamanın) yüksək səviyyəsinin seçilməsi VB-nin həcmi olduqca çox artırma bilər
- b) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanır
- c) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- d) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- e) analitik sorğuların icra sürətinə görə uduzur

196 # mürəkkəb analitik sorğuya cavabın orta vaxtı, başqalarından 10-100 dəfə azdır – bu:

- a) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir

e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

197 # əsas anlayışlar – ölçü və qiymətdir – bu:

a) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir

b) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir

e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

198 # əsas təyinatı analitik emala yönələn sistemin reallaşdırılmasıdır – bu:

a) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir

b) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir

e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

199 # müriəkkəb, reqlamentləşdirilməyən sorğuların icrası məsələlərinin öhdəsindən başqalarına nisbətən daha yaxşı gəlir – bu:

a) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir

b) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir

e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

200 # başqaları ilə müqayisədə, yaddaşı qeyri effektiv istifadə edir – bu:

- a) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

201 # bir hissəsinin mövcud olmayacağına qabaqcadan məlum olmasına baxmayaraq, bütün qiymətlər üçün əvvəlcədən yer ehtiyatlanır – bu:

- a) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

202 # detallaşmanın (xırdalamanın) yüksək səviyyəsinin seçilməsi VB-nin həcmi olduqca çox artırma bilər – bu:

- a) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

203 # VB-nin həcmi böyük olmadıqda və hiperkub zamana görə stabil ölçülər yığılmasını istifadə etdikdə tətbiq etmək məqsəduyğundur – bu:

- a) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

204 # Ölçülər:

- a) hiperkubun tinlərini əmələ gətirən çoxluq
- b) hiperkubun oyuqlarında yerləşən və təhlilə məruz qalan miqdar və keyfiyyət verilənləri
- c) təhlil üçün nisbətən intensiv istifadə edilən verilənlər
- d) arayış cədvəllərinin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- e) faktoloji cədvəlin qiymətlərini təşkil edən çoxluq

205 # Ölçülər:

- a) hiperkubun oyuqlarındakı konkret qiymətlərin identifikasiyası üçün istifadə edilən indekslər rolunu oynayır
- b) hiperkubun tinlərini əmələ gətirən çoxluq
- c) təhlil üçün nisbətən intensiv istifadə edilən verilənlər
- d) arayış cədvəllərinin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- e) faktoloji cədvəlin qiymətlərini təşkil edən çoxluq

206 # qiymətlər:

- a) hiperkubun oyuqlarında yerləşən və təhlilə məruz qalan miqdar və keyfiyyət verilənləri
- b) hiperkubun tinlərini əmələ gətirən çoxluq

- c) təhlil üçün nisbətən intensiv istifadə edilən verilənlər
- d) arayış cədvəllərinin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- e) faktoloji cədvəlin qiymətlərini təşkil edən çoxluq

207 # hiperkubun tinlərini əmələ gətirən çoxluq:

- a) ölçülər
- b) qiymətlər
- c) kəsişmələr
- d) fırlanmalar
- e) detallaşdırma

208 # hiperkubun oyuqlarındakı konkret qiymətlərin identifikasiyası üçün istifadə edilən indekslər rolunu oynayır

- a) ölçülər
- b) qiymətlər
- c) kəsişmələr
- d) fırlanmalar
- e) detallaşdırma

209 # hiperkubun oyuqlarında yerləşən və təhlilə məruz qalan miqdar və keyfiyyət verilənləri:

- a) qiymətlər
- b) ölçülər
- c) kəsişmələr
- d) fırlanmalar
- e) detallaşdırma

210 # Kəsişmə:

- a) bir və ya daha artıq ölçünün qiymətinin sabit qalması (qeyd olunması) halında hiperkububn altçoxluluğunu formalaşdıran əməliyyatdır
- b) ölçülərin təqdim olunma qaydasını dəyişir
- c) adətən ikiölçülü cədvəllərə tətbiq edilir və onların qəbul edilmək üçün daha əlverişli şəkildə təqdim olunmasını təmin edir
- d) yığmanın əksi olan əməliyyat
- e) ölçülərin qiymətlərindən birinin, iyerarxiyanın daha yüksək səviyyəsinin qiyməti ilə əvəz olunmasını təmin edən əməliyyat

211 # Fırlatma:

- a) ölçülərin təqdim olunma qaydasını dəyişir
- b) bir və ya daha artıq ölçünün qiymətinin sabit qalması (qeyd olunması) halında hiperkububn altçoxluluğunu formalaşdıran əməliyyatdır
- c) doğru cavab yoxdur
- d) yığmanın əksi olan əməliyyat
- e) ölçülərin qiymətlərindən birinin, iyerarxiyanın daha yüksək səviyyəsinin qiyməti ilə əvəz olunmasını təmin edən əməliyyat

212 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) verilənlər üfq cədvəllər şəklində saxlanır
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

213 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

214 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

215 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) analitik sorğuların icra sürətinə görə udur
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

216 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır

- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

217 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

218 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) faktoloji cədvəl və ölçülər cədvəli istifadə edilir
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

219 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) faktlar cədvəlində adətən, təhlil üçün daha çox istifadə edilən verilənlər saxlanır
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

220 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) faktoloji cədvəlin yazısı hiperkubun oyuğuna uyğundur
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

221 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) arayış cədvəlində hiperkubun ölçülərindən birinin mümkün qiymətləri sadalanır
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

222 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) hər bir ölçü özünün məxsusi arayış cədvəli ilə təsvir edilir
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

223 # VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- a) faktoloji cədvəl, arayış cədvəllərinin fərdi açarlarından komplektləşdirilmiş mürəkkəb açarla indekslenir
- b) verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- c) verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır

- d) verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- e) verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

224 # hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur – bu:

- a) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

225 # verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir – bu:

- a) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

226 # analitik sorğuların icra sürətinə görə udur – bu:

- a) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

227 # ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir – bu:

- a) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

228 # faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir – bu:

- a) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

229 # faktoloji cədvəl və ölçülər cədvəli istifadə edilir – bu:

- a) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

230 # faktlar cədvəlində adətən, təhlil üçün daha çox istifadə edilən verilənlər saxlanır – bu:

- a) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

- b) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

231 # faktoloji cədvəlin yazısı hiperkubun oyuğuna uyğundur – bu: a) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

- b) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

232 # arayış cədvəlində hiperkubun ölçülərindən birinin mümkün qiymətləri sadalanır – bu: a) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

- b) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

233 # hər bir ölçü özünün məxsusi arayış cədvəli ilə təsvir edilir – bu:

- a) ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- b) ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- c) verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- d) ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir

e) ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

234 # Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biri:

- a) verilənlər ambara, lazımi formatda və tələb olunan requlyarlıqda daxil olması
- b) verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- c) təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpası
- d) ümumiləşmiş statistik göstəricilərin hesablanması
- e) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması

235 # Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biri:

- a) ambarda verilənlərin əlavə edilməsi (tamamlanması) üçün cədvəl tərtib olunur ki, buna uyğun olaraq xüsusi proqramma verilənlərin ambara verilməsini və ilkin emalını təşkil edir
- b) verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- c) təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpası
- d) ümumiləşmiş statistik göstəricilərin hesablanması
- e) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması

236 # Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biri:

- a) verilənlərin ambara ötürülməsi, habelə qabaqcadan müəyyən edilmiş xarici hadisələrin baş verməsi ilə də həyata keçirilə bilər
- b) verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- c) təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpası

d) ümumiləşmiş statistik göstəricilərin hesablanması

e) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması

237 # verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biri:

a) verilənlərin vahid formata gətirilməsi

b) verilənlər ambara, lazımi formatda və tələb olunan requlyarlıqda daxil olması

c) ambarda verilənlərin əlavə edilməsi (tamamlanması) üçün cədvəl tərtib olunur ki, buna uyğun olaraq xüsusi proqramma verilənlərin ambara verilməsini və ilkin emalını təşkil edir

d) verilənlərin ambara ötürülməsi, habelə qabaqcadan müəyyən edilmiş xarici hadisələrin baş verməsi ilə də həyata keçirilə bilər

e) verilənlərdə, müəyyən əlamətlərə görə oxşar yazı qruplarının ayrılması

238 # verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biri:

a) verilənlərin qabaqcadan emalı

b) verilənlər ambara, lazımi formatda və tələb olunan requlyarlıqda daxil olması

c) ambarda verilənlərin əlavə edilməsi (tamamlanması) üçün cədvəl tərtib olunur ki, buna uyğun olaraq xüsusi proqramma verilənlərin ambara verilməsini və ilkin emalını təşkil edir

d) verilənlərin ambara ötürülməsi, habelə qabaqcadan müəyyən edilmiş xarici hadisələrin baş verməsi ilə də həyata keçirilə bilər

e) verilənlərdə, müəyyən əlamətlərə görə oxşar yazı qruplarının ayrılması

239 # verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biri:

a) verilənlərin aqreqasiyası

b) verilənlər ambara, lazımi formatda və tələb olunan requlyarlıqda daxil olması

c) ambarda verilənlərin əlavə edilməsi (tamamlanması) üçün cədvəl tərtib olunur ki, buna uyğun olaraq xüsusi proqramma verilənlərin ambara verilməsini və ilkin emalını təşkil edir

d) verilənlərin ambara ötürülməsi, habelə qabaqcadan müəyyən edilmiş xarici hadisələrin baş verməsi ilə də həyata keçirilə bilər

e) verilənlərdə, müəyyən əlamətlərə görə oxşar yazı qruplarının ayrılması

240 # İstifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatlar nəyə malik olmalıdır?

a) ambarın verilənlərinin quruluşunun təsvirinə

b) verilənlərin vahid formata gətirilməsinin təsvirinə

c) verilənlərin qabaqcadan emalının təsvirinə

d) verilənlərin aqreqasiyasının təsvirinə

e) verilənlərin unifikasiyasının təsvirinə

241 # İstifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatlar nəyə malik olmalıdır?

a) müxtəlif mənbələrdən import edilən verilənlərin strukturunun təsvirinə

b) verilənlərin vahid formata gətirilməsinin təsvirinə

c) verilənlərin qabaqcadan emalının təsvirinə

d) verilənlərin aqreqasiyasının təsvirinə

e) verilənlərin unifikasiyasının təsvirinə

242 # İstifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatlar nəyə malik olmalıdır?

a) importun dövriliyi, verilənlərin yüklənməsi və ümumiləşdirilməsi, müraciət vasitələri və informasiyaların təqdimat qaydaları haqqında məlumatlara

b) verilənlərin vahid formata gətirilməsinin təsvirinə

- c) verilənlərin qabaqcadan emalının təsvirinə
- d) verilənlərin aqreqasiyasının təsvirinə
- e) verilənlərin unifikasiyasının təsvirinə

243 # İstifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatlar nəyə malik olmalıdır?

- a) sorğuya cavab alınmasına vaxt sərfinin təqribi qiymətinə
- b) verilənlərin vahid formata gətirilməsinin təsvirinə
- c) verilənlərin qabaqcadan emalının təsvirinə
- d) verilənlərin aqreqasiyasının təsvirinə
- e) verilənlərin unifikasiyasının təsvirinə

244 # verilənlər ambara, lazımi formatda və tələb olunan requlyarlıqda daxil olması – bu:

- a) Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- b) verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- c) istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- d) həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- e) meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

245 # ambarda verilənlərin əlavə edilməsi (tamamlanması) üçün cədvəl tərtib olunur ki, buna uyğun olaraq xüsusi proqramma verilənlərin ambara verilməsini və ilkin emalını təşkil edir – bu:

- a) Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- b) verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- c) istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir

- d) həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- e) meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

246 # verilənlərin ambara ötürülməsi, habelə qabaqcadan müəyyən edilmiş xarici hadisələrin baş verməsi ilə də həyata keçirilə bilər – bu:

- a) Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- b) verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- c) istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- d) həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- e) meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

247 # verilənlərin vahid formata gətirilməsi – bu:

- a) verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- b) Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- c) istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- d) həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- e) meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

248 # verilənlərin qabaqcadan emalı – bu:

- a) verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- b) Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- c) istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- d) həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- e) meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

249 # verilənlərin aqreqasiyası – bu:

- a) verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- b) Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- c) istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- d) həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- e) meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

250 # ambarın verilənlərinin quruluşunun təsvirinə malik olmalıdır – bu:

- c) istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- b) verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- a) Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- d) həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- e) meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

251 # müxtəlif mənbələrdən import edilən verilənlərin strukturunun təsvirinə malik olmalıdır – bu:

- a) istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- b) verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- c) Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- d) həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- e) meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

252 # importun dövriliyi, verilənlərin yüklənməsi və ümumiləşdirilməsi, müraciət vasitələri və informasiyaların təqdimat qaydaları haqqında məlumatlara malik olmalıdır – bu:

- a) istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- b) verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- c) Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- d) həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- e) meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

253 # sorğuya cavab alınmasına vaxt sərfinin təqribi qiymətinə malik olmalıdır – bu:

- a) istifadəçilərin VA informasiyalarına müraciətinin əlverişliliyinin təmin edilməsi üçün, meta məlumatların malik olduğu elementlərdən biridir
- b) verilənlərin ambara yüklənməsi prosesində həll edilən məsələlərdən biridir
- c) Verilənlərin ambara çatdırılması qaydasının elementlərindən biridir
- d) həlli üçün VA-ya əsaslanan QQYS-nin istifadə edildiyi məsələlərdən biridir
- e) meta məlumatların emalını təmin edən üsullardan biridir

254 # verilənlərin vahid formata gətirilməsi – bu:

- a) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir
- b) təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir
- c) ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir
- d) QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir
- e) müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir

255 # verilənlərin qabaqcadan emalı – bu:

- a) təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir
- b) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir
- c) ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir
- d) QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir
- e) müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir

256 # verilənlərin aqreqasiyası – bu:

- a) ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir
- b) təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir
- c) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir
- d) QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir
- e) müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir

257 # meta verilənlər – bu:

- a) QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir
- b) təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir
- c) ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir
- d) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir
- e) müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir

258 # verilənlərin intellektual təhlili vasitələri – bu:

- a) müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir
- b) təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir
- c) ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir
- d) QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir
- e) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir

259 # verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılmasına aiddir:

- a) verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- b) verilənlərin qabaqcadan emalı
- c) verilənlərin aqreqasiyası
- d) meta verilənlər
- e) verilənlərin intellektual təhlili vasitələri

260 # təkrarlanmaların çıxarılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi, buraxılmış qiymətlərin bərpasına aiddir:

- a) verilənlərin qabaqcadan emalı
- b) verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- c) verilənlərin aqreqasiyası
- d) meta verilənlər
- e) verilənlərin intellektual təhlili vasitələri

261 # ümumi statistik göstəricilərin hesablanmasına aiddir:

- a) verilənlərin aqreqasiyası
- b) verilənlərin qabaqcadan emalı

- c) verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- d) meta verilənlər
- e) verilənlərin intellektual təhlili vasitələri

262 # QQYS-nin informasiya modelinin təsvirinin yüksək səviyyəli vasitələrinə aiddir:

- a) meta verilənlər
- b) verilənlərin qabaqcadan emalı
- c) verilənlərin aqreqasiyası
- d) verilənlərin vahid formata gətirilməsi
- e) verilənlərin intellektual təhlili vasitələri

263 # müasir analitik sistemlərin vacib tərkib hissələrindən biridir:

- a) verilənlərin intellektual təhlili vasitələri
- b) verilənlərin qabaqcadan emalı
- c) verilənlərin aqreqasiyası
- d) meta verilənlər
- e) verilənlərin vahid formata gətirilməsi

264 # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı ənənəvi statistik metodlara aid edilir?

- a) regression təhlil metodları
- b) neyron şəbəkələri
- c) qeyri səlis məntiq
- d) genetik alqoritmlər
- e) biliklərin çıxarılması metodları

265 # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı ənənəvi statistik metodlara aid edilir?

- a) dispersion təhlil metodları
- b) neyron şəbəkələri
- c) qeyri səlis məntiq
- d) genetik alqoritmlər
- e) biliklərin çıxarılması metodları

266 # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı ənənəvi statistik metodlara aid edilir?

- a) vaxtlı sıraların təhlili
- b) neyron şəbəkələri
- c) qeyri səlis məntiq
- d) genetik alqoritmlər
- e) biliklərin çıxarılması metodları

267 # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı verilənlərin intellektual emalı metodlarına aid edilir?

- a) neyron şəbəkələri
- b) regression təhlil metodları
- c) dispersion təhlil metodları
- d) vaxtlı sıraların təhlili
- e) riyazi statistikanın metodları

268 # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı verilənlərin intellektual emalı metodlarına aid edilir?

- a) qeyri səlis məntiq
- b) regression təhlil metodları
- c) dispersion təhlil metodları
- d) vaxtlı sıraların təhlili
- e) riyazi statistikanın metodları

269 # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı verilənlərin intellektual emalı metodlarına aid edilir?

- a) genetik alqoritmlər
- b) regression təhlil metodları
- c) dispersion təhlil metodları
- d) vaxtlı sıraların təhlili
- e) riyazi statistikanın metodları

270 # Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı verilənlərin intellektual emalı metodlarına aid edilir?

- a) bilik çıxarılması metodları
- b) regression təhlil metodları
- c) dispersion təhlil metodları
- d) vaxtlı sıraların təhlili
- e) riyazi statistikanın metodları

271 # həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- a) verilənlərdə, müəyyən əlamətlərə görə oxşar qrupların yazılarının ayrılması
- b) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması

- c) təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi
- d) ümumi statistik göstəricilərin hesablanması
- e) buraxılmış qiymətlərin bərpası

272 # həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- a) təhlil edilən amilləri (parametrləri) və hadisələri əlaqələndirən asılılıqların tapılması və appraksimasiyası
- b) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
- c) təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi
- d) ümumi statistik göstəricilərin hesablanması
- e) buraxılmış qiymətlərin bərpası

273 # həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- a) konkret məsələnin terminlərində, nisbətən əhəmiyyətli amillərin axtarışı
- b) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
- c) təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi
- d) ümumi statistik göstəricilərin hesablanması
- e) buraxılmış qiymətlərin bərpası

274 # həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- a) aydınlaşdırılmış qanunauyğunluqlardan əhəmiyyətli dərəcədə kənarlaşan verilənlərin axtarışı

- b) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
- c) təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi
- d) ümumi statistik göstəricilərin hesablanması
- e) buraxılmış qiymətlərin bərpası

275 # həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- a) müxtəlif təbiətli obyektlərin keçmiş vəziyyəti haqqında saxlanan informasiyalar əsasında, onların inkişafının proqnozlaşdırılması
- b) verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
- c) təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi
- d) ümumi statistik göstəricilərin hesablanması
- e) buraxılmış qiymətlərin bərpası

276 # özüöyrənmə - bu:

- a) çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodlarıdır
- b) verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyri xətti asılılıqların avtomatik tapılmasıdır
- c) verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılmasıdır
- d) müəyyən gələcək vaxt anında, hər hansı obyektin, prosesin və ya hadisənin vəziyyəti haqqında, ehtimallı mülahizələrin formalaşdırılması prosesidir
- e) doğru cavab yoxdur

277 # öyrədici (müəllimsiz) öyrənmə - bu:

- a) çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodlarıdır

- b) verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyri xətti asılılıqların avtomatik tapılmasıdır
- c) verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılmasıdır
- d) müəyyən gələcək vaxt anında, hər hansı obyektin, prosesin və ya hadisənin vəziyyəti haqqında, ehtimallı mülahizələrin formalaşdırılması prosesidir
- e) doğru cavab yoxdur

278 # çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodları:

- a) təsnifləşdirmə və ya təsnifləşdirici təhlil (klaster təhlili) metodlarıdır
- b) asılılıqların tapılması və appraksimasiyası metodlarıdır
- c) anomaliyaların təhlili metodlarıdır
- d) proqnozlaşdırma metodlarıdır
- e) doğru cavab yoxdur

279 # çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodları:

- a) özüöyrənmə metodlarıdır
- b) asılılıqların tapılması və appraksimasiyası metodlarıdır
- c) anomaliyaların təhlili metodlarıdır
- d) proqnozlaşdırma metodlarıdır
- e) doğru cavab yoxdur

280 # çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodları:

- a) öyrədici (müəllimsiz) öyrənmə metodlarıdır
- b) asılılıqların tapılması və appraksimasiyası metodlarıdır

- c) anomaliyaların təhlili metodlarıdır
- d) proqnozlaşdırma metodlarıdır
- e) doğru cavab yoxdur

281 # verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyri xətti asılılıqların avtomatik tapılması:

- a) asılılıqların tapılması və approssimasiyası metodlarıdır
- b) təsnifləşdirmə və ya təsnifləşdirici təhlil (klaster təhlili) metodlarıdır
- c) anomaliyaların təhlili metodlarıdır
- d) proqnozlaşdırma metodlarıdır
- e) özüöyrənmə metodlarıdır

282 # verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılması:

- a) anomaliyaların təhlili metodlarıdır
- b) asılılıqların tapılması və approssimasiyası metodlarıdır
- c) təsnifləşdirmə və ya təsnifləşdirici təhlil (klaster təhlili) metodlarıdır
- d) proqnozlaşdırma metodlarıdır
- e) öyrədici (məllimsiz) öyrənmə metodlarıdır

283 # müəyyən gələcək vaxt anında, hər hansı obyektin, prosesin və ya hadisənin vəziyyəti haqqında, ehtimallı mülahizələrin formalaşdırılması prosesi:

- a) proqnozlaşdırma metodlarıdır
- b) asılılıqların tapılması və approssimasiyası metodlarıdır
- c) anomaliyaların təhlili metodlarıdır
- d) təsnifləşdirmə və ya təsnifləşdirici təhlil (klaster təhlili) metodlarıdır
- e) öyrədici (məllim) ilə öyrənmə metodlarıdır

284 # Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- a) nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- b) asılılıqların uçuotu predmet sahəsini yaxşı dərk etməyə, onun vəziyyətinin təhlili əsasında qəbul edilən qərarların keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verir
- c) dəyişənlər arasında xətti asılılıqları aydınlaşdırmağa imkan verən ənənəvi korrelyasiya metodlarından fərqli olaraq, onlar mürəkkəb qeyri xətti asılılıqları müəyyən edir
- d) onlara əsaslanan proqramlar, asılılıqları müəyyən edən zaman, onların statistik xarakteristikalarını təyin etməyə imkan verir, asılılıqların və itmə nöqtələri sahələrinin müşahidə edilənliyini təmin edir
- e) verilmiş atributların qiymətlərinə ən çox təsir göstərən dəyişənləri təyin etməyə imkan verir

285 # Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- a) bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir
- b) asılılıqların uçuotu predmet sahəsini yaxşı dərk etməyə, onun vəziyyətinin təhlili əsasında qəbul edilən qərarların keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verir
- c) dəyişənlər arasında xətti asılılıqları aydınlaşdırmağa imkan verən ənənəvi korrelyasiya metodlarından fərqli olaraq, onlar mürəkkəb qeyri xətti asılılıqları müəyyən edir
- d) onlara əsaslanan proqramlar, asılılıqları müəyyən edən zaman, onların statistik xarakteristikalarını təyin etməyə imkan verir, asılılıqların və itmə nöqtələri sahələrinin müşahidə edilənliyini təmin edir
- e) verilmiş atributların qiymətlərinə ən çox təsir göstərən dəyişənləri təyin etməyə imkan verir

286 # Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- a) mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- b) asılılıqların uçuotu predmet sahəsini yaxşı dərk etməyə, onun vəziyyətinin təhlili əsasında qəbul edilən qərarların keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verir
- c) dəyişənlər arasında xətti asılılıqları aydınlaşdırmağa imkan verən ənənəvi korrelyasiya metodlarından fərqli olaraq, onlar mürəkkəb qeyri xətti asılılıqları müəyyən edir
- d) onlara əsaslanan proqramlar, asılılıqları müəyyən edən zaman, onların statistik xarakteristikalarını təyin etməyə imkan verir, asılılıqların və itmə nöqtələri sahələrinin müşahidə edilənliyini təmin edir
- e) verilmiş atributların qiymətlərinə ən çox təsir göstərən dəyişənləri təyin etməyə imkan verir

287 # approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- a) asılılıqların uçuotu predmet sahəsini yaxşı dərk etməyə, onun vəziyyətinin təhlili əsasında qəbul edilən qərarların keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verir
- b) nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- c) bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir
- d) mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- e) sistem, mümkün yazılar çoxluğuna əsasən, onların yığım şəkillərini formalaşdırmağa öyrədilir

288 # approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- a) dəyişənlər arasında xətti asılılıqları aydınlaşdırmağa imkan verən ənənəvi korrelyasiya metodlarından fərqli olaraq, onlar mürəkkəb qeyri xətti asılılıqları müəyyən edir

- b) nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- c) bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir
- d) mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- e) sistem, mümkün yazılar çoxluğuna əsasən, onların yığım şəkillərini formalaşdırmağa öyrədilir

289 # anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- a) öyrədilən sistemə təqdim edilən yazı, bu obraza uyğun deyilsə, onda sistem istifadəçinin diqqətini buna cəlb edir
- b) nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- c) bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir
- d) mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- e) nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir

290 # proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- a) inkişafın inersiyalılığı prinsipinə əsaslanır
- b) nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- c) bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir
- d) mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- e) nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir

291 # proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- a) obyektin inkişafının, müəyyən gələcək dövr üçün saxlanan, təyin edilmiş qanunauyğunluqlara tabe olduğu nəzərdə tutulur
- b) nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- c) bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir
- d) mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- e) nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir

292 # proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- a) metodların, obyektin inkişafını təsvir edən tarixi verilənlərdəki qanunauyğunluqları aydınlaşdırmaq qabiliyyətinə əsaslanır və müəyyən edilmiş tendensiyanı gələcək dövrə fərziyyələr vermək üçün istifadə edir
- b) nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir
- c) bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir
- d) mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- e) nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir

293 # nəzərdə tutulur ki, eyni qrupa aid olan elementlər oxşardır, müxtəlif qruplara aid olanlar isə bir-birindən fərqlənir – bu:

- a) Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- b) appraksimasiya metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

- c) anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- d) proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- e) konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir

294 # bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir – bu:

- a) Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- b) appraksimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- c) anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- d) proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- e) konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir

295 # mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir – bu:

- a) Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- b) appraksimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- c) anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- d) proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

e) konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir

296 # asılılıqların uçuotu predmet sahəsini yaxşı dərk etməyə, onun vəziyyətinin təhlili əsasında qəbul edilən qərarların keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verir – bu:

a) appraksimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

b) Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

c) anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

d) proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

e) konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir

297 # dəyişənlər arasında xətti asılılıqları aydınlaşdırmağa imkan verən ənənəvi korrelyasiya metodlarından fərqli olaraq, onlar mürəkkəb qeyri xətti asılılıqları müəyyən edir – bu:

a) appraksimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

b) Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

c) anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

d) proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

e) konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir

298 # onlara əsaslanan proqramlar, asılılıqları müəyyən edən zaman, onların statistik xarakteristikalarını təyin etməyə imkan verir, asılılıqların və itmə nöqtələri sahələrinin müşahidəedilənliyini təmin edir – bu:

- a) appraksimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- b) Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- c) anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- d) proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- e) konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir

299 # sistem, mümkün yazılar çoxluğuna əsasən, onların yığılma şəkillərini formalaşdırmağa öyrədilir – bu:

- a) anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- b) appraksimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- c) Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- d) proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- e) konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir

300 # öyrədilən sistemə təqdim edilən yazı, bu obraza uyğun deyilsə, onda sistem istifadəçinin diqqətini buna cəlb edir – bu:

- a) anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

b) appraksimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

c) Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həlledilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

d) proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

e) konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir